

ტექნოლოგიის როლი მწარმოებლურობის ზრდაზე და მდგრადი განვითარების თანამედროვე ტენდენციები

ნატო ჩიკვილაძე

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის პროფესორი

ნაზიბროლა იაკობაძე

საქართველოს ტექნიკური უნივერსიტეტის დოქტორანტი

რეზიუმე

მდგრადი განვითარება უდიდეს გავლენას ახდენს ეკონომიკის ყველა ელემენტზე ნაშრომში “ტექნოლოგიის როლი მწარმოებლურობის ზრდაზე და მდგრადი განვითარების თანამედროვე ტენდენციები” ნაშრომში გამოკვლეულია ის ტენდენციები, რომელიც დაისახეს მსოფლიო ქვეყნებმა, იმ პრობლემების გადასაჭრელად, რომლის წინაშეც დგას საზოგადოება.

იმისათვის რომ, საზოგადოება განვითარდეს საჭიროა წარმოების განვითარება. რესურსების შეზღუდულობა არ გვაძლევს საშუალებას ვანარმოთ იმდენი, რამდენიც გვინდა. სწორედ ამიტომ XX საუკუნის 60-იანი წლებიდან მსოფლიოს ქვეყნების განხილვის საგანი გახდა რესურსების ეფექტიანი მოხმარება გარკვეული შეზღუდვების პირობებში. მდგრადი განვითარება ეკონომიკის ყველა ელემენტის თანაბარ განვითარებას, ხოლო მწარმოებლურობის გაზრდა ტექნოლოგიების დახმარებით სააბოლოოდ ეკონომიკურ განვითარებას უწყობს ხელს.

საკვანძო სიტყვები: მდგრადი განვითარება, ეკონომიკური განვითარება, ეკონომიკური ზრდა

THE ROLE OF TECHNOLOGY IN PRODUCTIVITY'S GROWTH AND SUSTAINABLE DEVELOPMENT AND IT'S MODERN TRENDS

Nato Chikviladze

Prffesor of Georgian Technical University

Nazibrola Iakobadze

Student of PHD, Georgian Technical University

RESUME

Sustainable development has the greatest impact on all elements of economy. In this article “The role of technology in the growth of productivity and the modern trends of sustainable development” The study examines the objectives set by the world countries to solve the problems that the society faces.

For the development of the society is needed to develop the production industry. While the restrictions of resources do not allow us to produce as much as we want. Because of this the world's countries have began searching for new ways for efficient use of resources under certain restrictions, since the 60s of the 20th century.

Sustainable development will help developing all aspects of economy and increasing production at the expense of technology will result in economies growth.

keywords: Sustainable development, Economic development, Economic Growth

შესავალი: თანამედროვე მსოფლიო პრობლემებიდან მნიშვნელოვან საკითხს წარმოადგენს ბუნებრივი რესურსების ეფექტიანად გამოყენება და დაზოგვა. რესურსების ეფექტიანად გამოყენებისას დიდი მნიშვნელობა აქვს ეკონომიკის სტაბილურ განვითარებას, რომელიც ხელს შეუწყობს საზოგადოებრივი კეთილდღეობის ზრდას ყველა დონეზე. ამ მხრივ, უდიდესი მნიშვნელობა აქვს განვითარებული ქვეყნების ჩართულობას, რადგან ისინი მოქმედებენ ყველაზე მეტად გარემოზე და უფრო მეტი შესაძლებლობა აქვთ ბუნებისდაცვითი ღონისძიებების გასატარებლად.

ძირითადი ნაწილი: მდგრადი განვითარებაა როდესაც საზოგადოების მოთხოვნილებები კმაყოფილდება ისე, რომ საფრთხე არ ემუქრება მომავალ თაობას. მაშინ, როცა ეკონომიკურ ზრდა გულისხმობს ქვეყნის მიერ წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების ზრდას, ეკონომიკური განვითარებისას, ეკონომიკური ზრდა გამოიყენება ცხოვრების პირობების გასაუმჯობესებლად. ეკონომიკური განვითარების შედეგად მიიღწევა მდგრადი განვითარება, რაც კეთილდღეობის ზრდას უწყობს ხელს.

მდგრადი განვითარების მოთხოვნები იზრდება ეკონომიკის განვითარებასთან ერთად, რადგან წარმოების ზრდას თან ახლავს წარჩენების რაოდენობრივი ზრდა, რაც უნდა იქნეს გადამუშავებული. წარჩენების გადასამუშავებლად იქმნება ახალი საწარმოები და ახალი სამუშაო ადგილები. საქართველოში 2017 წელს დაიგეგმა 81 მლნდოლარის ღირებულების პროექტის განხორციელება, რომელიც გულისხმობდა წარჩენების გადამამუშავებელი ქარხნის მშენებლობას, რომელსაც “კა დე ვე ჯორჯია” განხორციელებდა, მაგრამ კონტრაქტი შეჩერებულია კორექტირებების შეტანის გამო, რაც გულისხმობს წარჩენების მართვის სტრატეგიის შემუშავებას¹.

მდგრადი განვითარების მიზნების განხორციელებისას არსებობს მრავალი პრობლემა, რომელთაც

¹<http://www.bm.ge/ka/article/narchenebis-gadama-mushavebeli-qarxnis-proeqti-shecherebulia/18045> 29.03.2018.
უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018

აქვს, როგორც ეკონომიკური ასევე არაეკონომიკური ხასიათი. როგორიცაა: გარემოს დაბინძურება, სასურსათო პრობლემა, სიღარიბე, სასმელი წყლის დაბინძურება, ატმოსფეროს დაბინძურება, კლიმატის ცვლილება. ყველა ეს პრობლემა ხელს უშლის ქვეყნების ეკონომიკურ განვითარებას, რაც საბოლოო ჯამში საზოგადოებრივ კეთილდღეობაზე უარყოფით მოქმედებს.

მდგრადი განვითარების პრობლემისადმი ყურადღება მსოფლიო ორგანიზაციებმა გაამახვილეს. 2015 წლის სექტემბერში გაეროს გენერალურმა ასსაბლემ რეზოლუციით მიიღო 2030-ის დღის წესრიგი მდგრადი განვითარებისათვის, სათაურით “ჩვენი სამყაროს გარდაქმნა”. რომელიც ძალაში ოქტომბერში შევიდა. შემუშავებულ იქნა 17 მიზანი და 169 ამოცანა. ეს მიზნებია: სიღარიბის ყველა ფორმის აღმოფხვრა; მიმშვილთის აღმოფხვრა, სასურსათო უსაფრთხოებისა და გაუმჯობესებული კვების მიღწევა და მდგრადი სოფლის მეურნეობის ხელშეწყობა; ჯანსაღი ცხოვრებისა და კეთილდღეობის უზრუნველყოფა ყველა ასაკის ადამიანისათვის; ინკლუზიური და თანასწორი განათლების უზრუნველყოფა და უწყვეტი სწავლის შესაძლებლობის შექმნა ყველასათვის; გენდერული თანასწორობის მიღწევა და ყველა ქალისა და გოგონას შესაძლებლობების გაუმჯობესება; წყლის მდგრადი მართვის და სანიტარული ნორმების დაცვის საყოველთაო უზრუნველყოფა; ხელმისაწვდომი, საიმედო, სტაბილური და თანამედროვე ენერგიის საყოველთაო ხელმისაწვდომობა; სტაბილური, ინკლუზიური და მდგრადი ეკონომიკური ზრდის ხელშეწყობა, სრული და პროდუქტიული დასაქმება და ღირსეული სამუშაო ყველასათვის; მდგრადი ინფრასტრუქტურის შექმნა, ინოვაციების ხელშეწყობა; უთანასწორობის შემცირება ქვეყნებში და ქვეყნებს შორის; ქალაქებისა და დასახლებების საყოველთაო, უსაფრთხო და მდგრადი განვითარება; მდგრადი მოხმარება და წარმოება; კლიმატურ ცვლილებასთან დაკავშირებული პრობლემების გადაწყვეტა; ოკეანებისა და ზრეების დაცვა და ბინძურებისაგან და განვითარება მუდმივ გამოსაყენებლად; გარემოს დაცვა, ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნება, ნიადაგების განაყოფიერება; უსაფრთხო გარემო საზოგადოებისათვის, სამართლიანი და ყველასათვის ხელმისაწვდომი მართლსაწილეობა; ეს ის მიზნები რომელიც მიღწეულ უნდა იქნას ამ დრომდე. ამ მიზნების შესრულებაში ყველა ქვეყანა თანაბრად ერთვება, რომლის გზავნილია “ არავინ დარჩეს პროცესის მიღმა”, რაც გულისხმობს, ყველა ქვეყნის მონაწილეობას და, ასევე მიღწეული შედეგები სასარგებლო უნდა იყო ყველა ქვეყნისთვის და არა გარკვეული ჯგუფისთვის.²

საქართველომ მხარი დაუჭირა, გაეროს მიერ მიღებულ დღის წესრიგის მდგრადი განვითარების საკითხში და უცხოელ ექსპერტებთან ერთად დოკუმენტაციის მომზადებაში. მიუხედავად ამისა,

² მდგრადი განვითარების მიზნები და საქართველო <https://sdgsgeorgiablog.wordpress.com/24.07.2017> უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018.

საქართველო უამრავი გამოწვევის წინაშე დგას, ისეთი პრობლემები, როგორიცაა: გარემოს დაცვა, მოსახლეობის უზრუნველყოფა უსაფრთხო საკვებით, რესურსების ეფექტიანად მოხმარება გადაუჭრელ პრობლემად რჩება.

დასკვნა

მდგრადი განვითარებისადმი მიდგომა თანდათან უფრო მასშტაბური ხდება, უფრო მეტი სახელმწიფო ერთეობა ამ პროცესში. ტექნოლოგიური განვითარება საშუალებას იძლევა, მწარმოებლურობის ზრდის, რაც გულისხმობს იმავე რესურსებით უფრო მეტის წარმოებას, მაგრამ წარმოების ზრდა იწვევს წარჩენების რაოდენობის ზრდას, რაც მსოფლიოს უამრავი ქვეყნისთვის პრობლემას წარმოადგენს, ასევე საქართველოსთვის, სადაც წარჩენების გადამამუშავებელი ქარხანაც კი არ გვაქვს.

მაშინ როდესაც მდგრადი განვითარება გულისხმობს ეკონომიკის ყველა სექტორის თანაბარ განვითარებას. რესურსების შეზღუდული რაოდენობა, არ იძლევა იმის საშუალებას, რომ ვანარმოოთ, იმდენი, რისი მოთხოვნილებაც გააჩნია საზოგადოებას,, სწორედ ტექნოლოგიურმა ზრდამ და ეკონომიკურმა განვითარებამ უნდა უზრუნველყოს იმ დანაკლისის კომპენსაცია, რომელიც არასაკმარისი რესურსების გამო წარმოიქმნება. ყველა იმ ფაქტორის გათვალისწინებით, რომელსაც შეუძლია გავლენა იქონიოს საზოგადოებრივ კეთილდღეობაზე.

გამოყენებული ლიტერატურა

1. აბესაძე რ. მდგრადი განვითარების თანამედროვე ტენდენციები და პრობლემები. მდგრადი განვითარების თანამედროვე ეკონომიკური ტენდენციები. ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი პაატა გუგუშვილის სახელობის ეკონომიკის ინსტიტუტი. 2017. უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018.

2. აბესაძე რ. მდგრადი ეკონომიკური განვითარება- XXI საუკუნის გლობალური გამოწვევა. 2008. “პაატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტის სამეცნიერო შრომების კრებული”. ტ. I თბ. “პაატა გუგუშვილის ეკონომიკის ინსტიტუტის გამომცემლობა”.

3. მდგრადი განვითარება <http://www.moe.gov.ge/ka/%E1%83%97%E1%83%94%E1%83%9B%E1%83%94%E1%83%91%E1%83%98/mdgradi-ganvitareba>. უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018

4. <http://www.bm.ge/ka/article/narchen-bis-gadamamushavebeli-qarxnis-proeqti-shecherebulia/18045> 29.03.2018. უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018

5. მდგრადი განვითარების მიზნები და საქართველო <https://sdgsgeorgiablog.wordpress.com/24.07.2017> უკანასკნელად გადამოწმებულია 19.09.2018.